

СИЛАБУС КУРСУ
«Психологія професійних деструкцій»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» («Практична
 психологія») за освітньо-професійною програмою «Практична
 психологія»
 факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Психологія професійних деструкцій
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-6 Понеділок 15.30
Контактна інформація щодо викладача	Рашковська Ілона Владиславівна psychologilona@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Щочетверга з 11.00 до 13.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Психологія особистості», «Психологія спілкування», «Психологія професійної кар'єри»
Мета та завдання курсу	<p style="text-align: center;">Мета і завдання навчальної дисципліни</p> <p>забезпечення системи психологічних знань з природи професійних деструкцій, особливостей їх протікання, різновидів, формування навичок їх корекції та профілактики</p> <p style="text-align: center;">Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія професійних деструкцій» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> -сформувати уявлення про типи, види, стадії розвитку професійних деструкцій; розкрити зміст понять: «психологія професій», «конфліктна ситуація», «стратегії корекції професійних деструкцій»; -визначити методи та підходи щодо вивчення професійних деструкцій; -розкрити діагностичні методикки щодо виявлення професійних деструкцій, вміння обирати стратегію поведінки в конфлікті , тощо; -охарактеризувати психологічне забезпечення та умови корекції професійних деструкцій.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія особистості», «Психологія спілкування», «Психологія професійної кар'єри»
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Психологія професійних деструкцій » складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Загальна теорія професійних деструкцій» розповідається про сутність професійних деструкцій, їх

	<p>класифікацію та періодичність виникнення. Другий модуль «Профілактика та корекція професійних деструкцій» надає практичні навички, набуття яких дозволить вчасно передбачити виникнення деструкцій та вчасно позбутися деструктивних станів.</p>
<p>Чому це актуально, цікаво чи важливо?</p>	<p>За свою трудову біографію особистість багато разів відчуває деструктивний стан, пов'язаний з виконанням своєї діяльності. Тому важливо вміти розпізнавати та вчасно реагувати на такі стани.</p>
<p>Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця</p>	<p>Навчальний курс «Психологія професійних деструкцій» є дисципліною самостійного вибору ЗВО (варіативна частина)</p>
<p>На які питання відповідь курсу і його головний аргумент?</p>	<p>У процесі вивчення курсу «Психологія професійних деструкцій» майбутній фахівець навчається, з одного боку, правильно розуміти сутність деструкцій та деформацій», а, з іншого вчиться прийомам корекції названих явищ.</p> <p>Головний аргумент: опанування курсом надає можливість навчитися прийомам допомоги та самопомоги щодо професійних деструкцій й деформацій.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - актуальні психологічні проблеми професійних деструкцій; - методологію вирішення завдань діагностування професійних деструкцій, - засоби регуляції та профілактики конфліктів; - стратегії і тактики корекції професійних деструкцій; - застосовувати теоретичні знання до аналізу випадків професійних деструкцій; - застосувати психологічні методи діагностики професійної деформації та професійних деструкцій; - оцінювати доцільність і ефективність використання різних переговорних і посередницьких процедур, спрямованого на виникнення професійних деструкцій; - обирати найбільш ефективну стратегію й тактики поведінки в конкретному випадку професійних деструкцій; - керувати своєю поведінкою у складних критичних ситуаціях соціальної взаємодії; - обирати стратегію ефективного спілкування в колективі при виявленні професійних деструкцій. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати теоретичні знання до аналізу розвитку професійних деструкцій; - правильно визначати сутність професійних деструкцій, формувати описову модель в процесі його діагностування; - використовувати різні методи дослідження професійних деструкцій; - визначати та здійснювати психологічні заходи щодо прогнозування розвитку професійних деструкцій, з'ясувати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних деструкцій та деформацій;

	<ul style="list-style-type: none"> - прогнозувати конфліктний "потенціал" особистості щодо професійних деструкцій; - вчасно регулювати конфліктні ситуації та управляти конфліктами у групах та колективах; - обирати адекватні інструменти профілактики й запобігання виникненню професійних деструкцій; - створювати завдання розвивального характеру, спрямовані на розвиток кар'єрних компетенцій особистості; -здійснювати наукові дослідження у галузі управління емоційного стану для запобігання професійним деструкціям. <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>
	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультації, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p>

Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, інциденту, конкретної професійної ситуації</p> <p>Рольовий тренінг.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>·</p> <p>Модуль 1. «Загальна теорія професійних деструкцій»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання словника психологічних термінів щодо психологічної допомоги особистості. 2. Створення презентацій на тему модуля. 3. Теоретичні брейн-ринги на тему модуля. <p>Модуль 2. «Профілактика та корекція професійних деструкцій» включає практичні (тренінгові) заняття по роботі з професійними деструкціями та розробку консультацій та індивідуальних рекомендацій з даного питання.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдуллина О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. – М.: Просвещение, 1984. – 208 с. 2. Агавелян В.С. Психолого-педагогическая диагностика и регуляция психических состояний учителя в образовательном процессе. – Челябинск: Челябинский гос. ун-т, 2001. – 44 с. 3. Акмеологія з основами психології кар'єри: Навч.-метод. посібн. / О.М. Гавалешко (уклад.). – Чернівці: Рута, 2004. – 84 с. 4. Антонова Н.О. Кризові явища у професійному становленні студентів- психологів та психологів-практиків // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 3 – 9. 5. Антонова-Турченко О.Г., Дробот Л.С., Заброцький М.М. Психологічна стабілізація особистості вчителя зони радіологічного контролю: Навч. посібн. – К.: ІЗМН, 1997. – 180 с. 6. Бандурка М., Бочарова С.П., Землянська Е.В. Основы психологии управления: Учебник для вузов МВД. – Х.: Изд-во Ун-та внутренних дел, 1999. – 525с. 7. Бодалев А.А. Вершина в развитии взрослого человека: характеристики и условия достижения. – М.: Флинта; Наука, 1998. – 168 с. 8. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности. – М.: ПЕР СЭ, 2001. – 512 с. 9. Бодров В.А. Методология системного и субъектно-деятельностного подходов в исследованиях профессиональной пригодности // Идея системности в современной психологии / Под ред. В.А. Барабанщикова. – М.: Изд-во "Институт психологии РАН", 2005. – С. 343 – 359. 10. Бойко В.В. Энергия эмоций в общении: взгляд на себя и на других. – М.: Филинь, 1996. – 472 с. 11. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика. – К.: Редакція "Бюлетеня ВАК України", 2000. – 303 с. 12. Борисова М.В. Психологические детерминанты феномена эмоционального выгорания у педагогов // Вопр. психол. – 2005. – №

2. – С. 96 – 104.

13. Бондаренко І.І. Психологічні умови ефективної професійної адаптації психологів-початківців: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с. КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця 179

14. Бондаренко О. Ф. Психологічні особливості сучасної студентської молоді та проблеми професійної підготовки психологів–практиків.// Практична психологія та соціальна робота. – К., 2003. – № 4. – С. 8 -11.

15. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2003. – 351 с.

16. Буякас Т.М. Основания и условия профессионального становления студентов-психологов // Вестник Московск. ун-та. – Сер. 14. Психология. – 2005. – № 2. – С. 7 – 17.

17. Варфоломєєва О.В. Психолого-акмеологічне забезпечення професійного становлення психотерапевта // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 39 – 44.

18. Василькова О.І. Сучасні проблеми психології криз професійного розвитку вчителя // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 60 – 68.

19. Вашлаєва Л.П. Здоровье учителя как ресурс развития образования // Учитель: здоровье и профессиональное развитие: Матер. региональ. науч.-практ. конф. – Кемерово, 2001. – С. 28 –32.

20. Веремчук А.М. Умови формування професійної рефлексії майбутніх вчителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 52 – 60.

21. Вілюжаніна Т.А. Динаміка ціннісно-смиислової сфери особистості в процесі професійного становлення майбутніх психологів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 22 с.

22. Вітковська О.І. Психологічні умови професійного самовизначення випускників середніх шкіл у процесі профконсультації: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2002. – 21 с.

23. Вітюк Н.Р. Психологічні особливості конфліктологічної підготовки майбутніх учителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 68 – 75. 180 КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця

24. Водопьянова Н.Е., Старченкова Е.С. Синдром выгорания: диагностика и профилактика. – СПб.: Питер, 2005. – 336 с.

25. Волянюк Н.Ю. Психологічні засади професійного становлення тренера- викладача: Автореф. дис... д-ра психол. наук:

- 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 34 с.
26. Галецька І.І. Дослідження самоефективності в психології здоров'я // Вісник Харківського ун-ту. – № 550, Ч. 2., Серія: психологія. – Харків: ХНУ. – 2002. – С. 41 – 43.
27. Галецька І.І., Мельник М.М. Особливості емоційного вигорання менеджерів з різним рівнем самоактуалізації // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 89 – 95.
28. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 335 с.
29. Гоноболин Ф.Н. Книга об учителе. – М.: Просвещение, 1965. – 260 с.
30. Гупаловська В.А. Професійна самореалізація як чинник становлення особистості жінки: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 25 с.
31. Данилова Т.М. Формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с.
32. Деркач А. А., Селезнева Е. В. Акмеология в вопросах и ответах: Учебн. пособие. – М.: МПСИ, Воронеж: НПО МОДЭК, 2007. – 248 с.
33. Довгих Л. Кар'єрні домагання як суб'єктивний механізм професійної самореалізації // Соціальна психологія. – 2005. – № 2. – С. 67 – 71.
34. Дюк В. А. Компьютерная психодиагностика. – С.-Пб.: Братство, 1994. – 360 с.
35. Євдокімова О.О. Психологічні засади вищої технічної освіти: Монографія. – Х. : Нове слово, 2009. – 388 с.
36. Жозефина А., Корнев Н.Н. Психологические факторы готовности руководителя к управленческой деятельности // Вісник Харківського університету. – 1999. – № 460. – С. 146 – 149.
37. Завадська Т.В. Нейродинамічний компонент психофізіологічного стану вчителів // Вісник Харківського ун-ту № 550. – Ч. 2. Серія: Психологія. – Харків: ХНУ, 2002. – С. 78 – 81.
38. Зайчикова Т.В. Соціально-психологічні детермінанти синдрому "професійного вигорання" у вчителів: Автореф. дис... канд. психол. КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця 181 наук: 19.00.05 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 20 с.
39. Зборовская И.В. Саморегуляция психической деятельности учителя // Прикладная психология. – 2001. – № 6. – С. 55 – 65
40. Зеер Э.Ф. Психология профессий. – Екатеринбург: УГППУ, 1997. – 244 с.
41. Зеер Э.Ф. Психология профессий: Учебн. пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Академический Проект, Фонд «Мир», 2005. – 336 с.
42. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития: Учебн. пособие. – 2-е изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 240

	<p>с.</p> <p>43. Зубкова І.Ю. Динаміка Я–образу вчителя–професіонала: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2001. – 20 с.</p> <p>44. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2006. – 508 с.</p> <p>45. Кадикова Т.А. Особливості динаміки ціннісних орієнтацій студентів- психологів: Автореф. дис.. канд. психол. наук: 19.00.01 / Одеський національний ун-т ім. І.І.Мечникова. – О., 2002. – 17с.</p> <p>46. Капітанець О.М. Педагогічна підготовка менеджерів у вищих технічних навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Тернопіль., 2001. – 19 с.</p> <p>47. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій). – К. : Науковий світ, 2009. – 268 с.</p> <p>48. Карпов А.В. Психология менеджмента: Учеб. пособие для студ. вузов. – М.: Гардарики, 2003. – 582 с.</p> <p style="text-align: center;">..</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>1. Кириленко О.А. Психологічні детермінанти професійного стресу у представників професії типу "людина–людина": Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.03 / Київський Національний університет імені Т.Шевченка. – К., 2007. – 20 с.</p> <p>2. Климов Е.А. Индивидуальный стиль деятельности в зависимости от типологических свойств нервной системы. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1969. – 278 с.</p> <p>3. Климов Е.А. Индивидуальный стиль деятельности // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.Я. Романова. – М.: Изд-во МГУ, 1982. – С. 74–77.</p> <p>4. Климов Е.А. Психолого-педагогические проблемы профессиональной консультации. – М.: Знание, 1983.</p> <p>5..http://lib.iitta.gov.ua/1651/_12.pdf</p> <p>6. stud.com.ua/.../profesiyna_deformatsiya_trudovomu_protsets</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>

Політика оцінювання	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	8	40
	ІНДЗ	15	2	30
	Модульна контрольна робота	10	3	30
максимальна кількість балів 100				